

Briuselis, 2022 m. gegužės 23 d.
(OR. fr, en)

9114/22

Tarpinstitucinė byla:
2021/0419(COD)

TRANS 285
TELECOM 220
IND 169
CODEC 694
DATAPROTECT 153
DIGIT 99
IA 73

ATASKAITA

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8883/22

Komisijos dok. Nr.: 15114/21 + ADD1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos
– Bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2021 m. gruodžio 15 d. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (ITS direktyva), kuris yra įtrauktas į keturių iniciatyvų, kuriomis siekiama modernizuoti Sąjungos transporto sistemą ir remti perėjimą prie švaresnio, ekologiškesnio ir išmanesnio judumo, dokumentų rinkinį.

2. Pagrindiniai šio pasiūlymo, grindžiamo SESV 91 straipsniu, tikslai yra: a) atsižvelgti į technologinę pažangą, pavyzdžiui, susietąjį ir automatizuotą judumą arba paslauginio judumo prietaikas, ir b) didinti duomenų turimumą, pakartotinį naudojimą ir sąveikumą.
3. Šis pasiūlymas parengtas po 2019 m. atlikto galiojančios direktyvos vertinimo, kuriame nustatytos šios problemos: i) nepakankamas prietaikų sąveikumas ir tęstinumas; ii) nepakankamas suinteresuotųjų subjektų tarpusavio veiksmų koordinavimas ir veiksmingas bendradarbiavimas ir iii) nepakankamas duomenų turimumas ir nenoras jais dalytis.
4. Siekdama pašalinti šias spragas, Komisija siūlo, *inter alia*, išplėsti direktyvos taikymo sritį, nustatant, kad TEN-T tinkle¹ ir vėliau visame kelių tinkle tam tikros kelių informacijos, susijusios su kelių eismo saugumu, eismu ir keliavimu daugiarūšiu transportu, skaitmeninimas būtų privalomas. Tuo pat metu tam tikrų esminių ITS paslaugų diegimas taip pat būtų padarytas privalomu.
5. Šis pasiūlymas įtrauktas į teisėkūros iniciatyvų, kuriomis siekiama prisidėti prie transporto infrastruktūros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, skaitmeninimo ir didesnio atsparumo užtikrinimo tikslų, dokumentų rinkinį.
6. Kalbant apie skaitmeninimą, jis įeina į 2020 m. vasario mėn. Europos duomenų strategiją², kurioje paskelbta, kad bus kuriamos devynios bendros Europos duomenų erdvės strateginiuose ekonomikos sektoriuose ir viešojo intereso srityse, ir viena iš jų bus bendra Europos judumo duomenų erdvė. 2021 m. spalio 22 d. išvadose³ Europos Vadovų Taryba paragino sparčiai daryti pažangą įgyvendinant priemones, būtinas tokioms sektorinėms duomenų erdvėms sukurti;

¹ Transeuropinis transporto tinklas, kurio gairės nustatytos Reglamente (ES) Nr. 1315/2013. Šio reglamento peržiūra yra pagrindinė žaliojo ir veiksmingo judumo dokumentų rinkinio iniciatyva.

² Dok. COM(2020)66 final.

³ Dok. EUCO 17/21.

7. Tai, kad peržiūrima ITS direktyva, kuri yra šios bendros Europos duomenų erdvės dalis, prisideda vystant pažangiasias pagalbines vairavimo sistemas, pavyzdžiui, naujas transporto priemonių sistemas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) 2019/2144 dėl bendrosios saugos⁴. Be to, pasiūlymu papildomas 2021 m. liepos 14 d. pasiūlymas dėl naujo Reglamento dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (ADIR reglamentas)⁵, kiek tai susiję su duomenimis apie įkrovimo prieigas ir degalų pildymo punktus. Pagal ADIR reglamentą bus galima nustatyti išsamesnes specifikacijas nei pagal direktyvą priimtos specifikacijos, kuriose daugiausia dėmesio būtų skiriama techninei informacijai.

II. KITŲ INSTITUCIJŲ ATLIEKAMAS TIKRINIMAS

8. Europos Parlamentas už pasiūlymą atsakingu komitetu paskyrė Transporto ir turizmo komitetą (TRAN), o pranešėja buvo paskirta Rovana Plumb (RO, S&D). Numatoma, kad poziciją per pirmąjį svarstymą Europos Parlamentas priims plenarinėje sesijoje, apytiksliai 2022 m. spalio mėn.
9. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo patvirtino 2022 m. kovo 23 d., o Europos regionų komiteto nuomonės nusprendė neteikti.

III. TARYBOJE ATLIKTO DARBO PADĖTIS

10. Transporto (intermodalinių klausimų ir tinklų) darbo grupė pradėjo nagrinėti pasiūlymą 2022 m. sausio 10 d. ir tęsė darbą sausio 17 d. ir 24 d., vasario 2 d. ir 16 d., kovo 7 d., 14 d. ir 28 d., balandžio 4 d., 11 d. ir 28 d. ir gegužės 5 d. ir 11 d. 2022 m. sausio 17 d. darbo grupėje buvo aptartas Komisijos atliktas poveikio vertinimas. Kelios delegacijos pareiškė abejojančios dėl Komisijos numatytų veiksmų proporcingumo ir dėl kai kurių su tuo susijusių išlaidų sąmatų. Delegacijos, pareiškusios parlamentinio tikrinimo išlygas (DK, PL, SK, SE), vėliau jas panaikino. Kelios delegacijos pareiškė bendrą tikrinimo išlygą.

⁴ OL L 325, 2019 12 16, p. 1.

⁵ Dok. ST 10877/21 + ADD1.

11. Apskritai delegacijos palankiai įvertino pasiūlymą ir pageidauja, kad prietaikų ir paslaugų diegimas pagal ITS direktyvą būtų labiau plėtojamas ir stiprinamas užtikrinant geresnį bendradarbiavimą ir koordinavimą. Pagrindiniai diskusijų klausimai buvo šie: nauja pareiga užtikrinti tam tikrų duomenų turimumą skaitmeniniu kompiuterio skaitomu formatu; sprendimų priėmimo procesas siekiant nustatyti duomenų, kuriuos teikti būtų privaloma, tipas, taip pat susijusią geografinę aprėptį ir tvarkaraštį; elementų, kurie turi būti įtraukti į specifikacijas Sąjungos lygmeniu, aprašymas; įgaliojimų Komisijai priimti laikinąsias priemones susidarius ekstremaliajai situacijai suteikimas; taisyklės dėl asmens duomenų ir privataus gyvenimo apsaugos; ITS specifikacijoms ir diegimui taikomi principai ir direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinis terminas.
12. Remdamasi diskusijomis, Komisijos paaiškinimais ir delegacijų raštu pateiktomis pastabomis, pirmininkaujanti valstybė narė parengė kompromisinio teksto projektą, kad 2022 m. birželio 2 d. įvyksiančiame Transporto, telekomunikacijų ir energetikos (transportas) tarybos posėdyje būtų susitarta dėl bendro požiūrio. Pagrindiniai teksto pakeitimai, palyginti su pirminiu Komisijos pasiūlymu, yra šie:

Duomenų turimumas ir privalomų ITS paslaugų diegimas (1 straipsnio 2a dalis, 6a straipsnis, 7 straipsnis⁶; III ir IV priedai)

13. Kompromisiniame tekste pritariama principui, pagal kurį valstybės narės turi užtikrinti tam tikrų tipų duomenų turimumą kompiuterio skaitomu skaitmeniniu formatu ir tam tikrų ITS paslaugų diegimą (1 straipsnio 2a dalis, 6a straipsnis, III ir IV priedai).

⁶ Nuorodos į straipsnius numeruojamos pagal direktyvą su pakeitimais, padarytais pasiūlymo nuostatomis.

14. Tačiau atsižvelgdamos į galimą didelį poveikį nacionaliniams ištekliams, delegacijos primygtinai prašė užtikrinti geresnę kontrolę ir aktyvesnį valstybių narių dalyvavimą sprendimų priėmimo procese – tiek nustatant pradinę pareigų taikymo sritį, tiek ilgesnėje perspektyvoje. Todėl pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste direktyvoje nustatytos duomenų tipai ir paslaugos, kurioms taikoma pareiga užtikrinti turimumą ir diegimą. Atitinkamų duomenų ir paslaugų sąrašai galės būti iš dalies keičiami deleguotuoju aktu (1 straipsnio 2a dalis, 7 straipsnis, III ir IV priedai). Be to, kompromisiniame tekste nurodoma, kad geografinė taikymo sritis (įtrauktini tinklai) ir įgyvendinimo tvarkaraštis (6a straipsnis, 12a konstatuojamoji dalis) bus apibrėžiami įgyvendinimo aktais. Šiuo tekstu taip pat sustiprinama Komisijai suteikiamų įgaliojimų priimti tokius deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus sistema (6a straipsnio 3 dalis ir 7 straipsnis). Taigi juo išlaikomas siekis nustatyti, kad tam tikrų tipų duomenų turimumas ir galimybė šį sąrašą atnaujinti deleguotuoju aktu būtų privalomi, kartu stiprinant valstybių narių dalyvavimą sprendžiant su šio užmojo įgyvendinimu susijusius aspektus, t. y. nustatant geografinę aprėptį ir tvarkaraštį.
15. Be to, kompromisiniame tekste patikslinama, kad pareiga užtikrinti tam tikrų duomenų turimumą kompiuterio skaitomu skaitmeniniu formatu taikoma tik duomenims, kurių atveju atitinkama pagrindinė informacija jau egzistuoja (bet koku pateikimo formatu).
16. Didžioji dauguma delegacijų manė, kad kompromisas yra pakankamai subalansuotas, kiek tai susiję su šia sprendimų priėmimo struktūra. Tačiau kai kurios delegacijos pareiškė abejojančios dėl to, koks forumas priimti sprendimus dėl taikymo sričių ir terminų būtų optimalus, kartu pabrėždamos, kad svarbu nemažinti ITS paslaugų pažangos užmojo.

17. Kalbant apie atitinkamus duomenų tipus, kompromisiniu tekstu išplečiamas jų sąrašas (III priedas) įtraukiant tam tikrų rūšių duomenis, nurodytus neseniai priimtame Deleguotajame reglamente dėl tikralaikės eismo informacijos paslaugų specifikacijų⁷. Kalbant apie duomenų ir paslaugų tipų pateikimą III ir IV prieduose, kompromisinis tekstas grindžiamas Komisijos pasiūlymu, tačiau atsižvelgiant į normų hierarchiją ir jei tai nėra absoliučiai būtina, stengiamasi nedaryti tiesioginės nuorodos į deleguotuosius aktus, kuriuose galima rasti daugiau informacijos.

Apibrėžtys (4 straipsnis)

18. Kompromisiniame tekste šiek tiek patikslinamos kai kurios sąvokų apibrėžtys (ITS paslauga, sąveikiosios intelektinės transporto sistemos, duomenų prieinamumas).

Darbo programa (4a straipsnis)

19. Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyme darbo programos priėmimui ir turiniui (17 straipsnio 5 dalis) ir įvairių veiksmų chronologinei sekai tenka svarbus vaidmuo, kompromisiniame tekste ši daugiamečio planavimo priemonė pateikiama taisyklių, kuriomis reglamentuojamas ITS prietaikų ir paslaugų diegimas (naujas 4a straipsnis), pradžioje ir pabrėžiama, kad ši priemonė glaudžiai susijusi su specifikacijų rengimu Sąjungos lygmeniu.

⁷ OL L 122, 2022 4 25, p. 1.

Specifikacijų taikymas ir valstybių narių bendradarbiavimas (5 straipsnis)

20. Kompromisas iš esmės apima pasiūlymo nuostatas, kuriomis siekiama stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą diegiant ITS prietaikas ir paslaugas, įskaitant nuostatas dėl veiklos aspektų (5 straipsnis). Kompromisiniame tekste paaiškinami kai kurie iš šių elementų.

Specifikacijos, nustatomos deleguotuoju aktu (6 straipsnis)

21. Kompromise taip pat yra pasiūlyme padaryti specifikacijų turinio pakeitimai (6 straipsnis). Papildomai nurodoma, kad būtina nustatyti parametrus duomenų kokybei įvertinti ir kad valstybės narės gali paskirti vieną ar daugiau įstaigų atitikties vertinimui atlikti (6 dalis ir 18 konstatuojamoji dalis). Jame taip pat nustatoma, kad kiekvienas deleguotasis aktas turėtų būti skirtas atskirai prioritetinei sričiai.

Laikinosios priemonės (7a straipsnis)

22. Delegacijoms kilo abejonių dėl Komisijos įgaliojimų priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus pasiūlyme nurodytos ekstremaliosios situacijos atveju (7a straipsnis ir 14 konstatuojamoji dalis). Išlaikant patį principą, kompromisiniame tekste papildomai plėtojamos ir apibrėžiamos šios nuostatos, daugiausia dėmesio skiriant procedūrai, sąlygoms, kurias reikia įvykdyti, ir Komisijos bei valstybių narių komunikacijai. Nors kompromisas kaip visuma nebuvo kvestionuojamas, kai kurių delegacijų abejonių dėl šio įgaliojimo poreikio nepavyko visiškai išsklaidyti.

Asmens duomenų apsauga (10 straipsnis)

23. Kompromisiniame tekste straipsnis dėl asmens duomenų apsaugos (10 straipsnis) papildomas nuostata dėl asmens duomenų tvarkymo tikslo pagal direktyvą (10 straipsnio 1 dalis). Be to, šis straipsnis papildomas nuoroda į poveikio vertinimą, kuris turi būti atliktas rengiant deleguotąjį aktą, kuris sudarytų sąlygas tokiam duomenų tvarkymui (2 dalis), ir nuoroda į pseudonimų suteikimo metodiką (3 dalis; taip pat žr. 15 konstatuojamąją dalį).

Ataskaitų teikimas (17 straipsnis) ir baigiamosios nuostatos

24. Kompromisiniame tekste paliktas straipsnis dėl valstybių narių ir Komisijos ataskaitų (17 straipsnis). Tačiau pirmosios valstybių narių ataskaitos (17 straipsnio 1 dalis) data nukelta į 18 mėnesių po įsigaliojimo (laikantis perkėlimo į nacionalinę teisę termino), Komisijos įgaliojimai nustatyti veiklos rodiklius buvo pakeisti ir jiems taikoma nagrinėjimo procedūra (17 straipsnio 2 dalis), taip pat pabrėžiamas tikslas supaprastinti ataskaitų teikimą (17 straipsnio 3 dalis ir 22a konstatuojamoji dalis). Viena delegacija pageidautų, kad valstybių narių ataskaitų teikimas kas penkerius metus sutaptų su darbo programa.

I priedas

25. Pasiūlymo I priede aprašomi elementai, kurie turi būti įtraukti į specifikacijas, kiek tai susiję su prioritetinėmis Sąjungos lygmens veiksmų sritimis. Kompromisiniame tekste padaryti tik keli šio priedo pakeitimai.

II priedas

26. II priede, kuriame išvardyti ITS specifikacijoms ir diegimui taikytini principai, kompromisinis tekstas iš esmės atitinka Komisijos pasiūlytus pakeitimus (dėl f, h, j ir m punktų). Jame pateikiami tam tikri paaiškinimai dėl h punkto „skatinti lygias prieigos galimybes“, j punkto „padėti užtikrinti kokybišką laiko ir padėties nustatymą“ ir m punkto „užtikrinti skaidrumą ir pasitikėjimą“ ir iš dalies keičiamas l punktas „būti nuoseklios“ siekiant priminti, kad be kitų Sąjungos standartų turi būti laikomasi technologinio neutralumo principo, nustatyto Direktyvoje (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, taip pat nurodytas iš dalies pakeistoje 8a konstatuojamojoje dalyje. Darbo grupėje nuomonės išsiskyrė dėl klausimo, ar įtraukti nuorodą į „technologinio neutralumo“ principą. Kompromisiniame tekste bandoma rasti pusiausvyrą remiantis pasiūlymu, tačiau specifikacijų rengimo kontekste aiškiai pabrėžiama šio principo, nustatyto Europos elektroninių ryšių kodekse, svarba.
27. 2022 m. gegužės 18 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje valstybės narės patvirtino pritariančios pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui. Atsižvelgiant į daugelio delegacijų, nurodžiusių administracinius sunkumus, susijusius su direktyvos nuostatų perkėlimu į nacionalinę teisę, prašymą, numatytas perkėlimo į nacionalinę teisę terminas buvo pratęstas iki 24 mėnesių (pasiūlymo, kuriuo iš dalies keičiama ITS direktyva, 2 straipsnis). Komitetas taip pat atsižvelgė į pasiūlymą iš dalies pakeisti „atgalinio suderinamumo“ principo aprašymą (II priedo f punktas) siekiant pabrėžti, kad reikia pagrįsti jo taikymą rengiant ITS specifikacijas; dvi delegacijos nepritarė šiam pakeitimui. Šios ataskaitos priede pateiktame kompromisiniame tekste atsižvelgiama į šiuos patikslinimus.

28. Kelios delegacijos pareiškė susirūpinimą dėl vėlesniame etape iškiliančių pasirinkimų dėl geografinių taikymo sričių ir tam tikrų duomenų ir paslaugų teikimo datų. Šios abejonės yra susijusios su reikiamomis investicijomis, proporcingumu atsižvelgiant į eismo intensyvumą tam tikrose kelio atkarpose, administraciniu koordinavimu ir tam tikrų duomenų patikimumu.
29. Šiame procedūros etape Komisijos atstovas laikosi procedūrinės išlygos dėl visų pasiūlymo pakeitimų. Komisijos atstovas visų pirma akcentavo pradinę pasiūlymo struktūrą, pagal kurią nustatytos tam tikrų tipų duomenų teikimo ir tam tikrų paslaugų diegimo datos ir geografinės taikymo sritys, numatant galimybę juos iš dalies pakeisti deleguotuoju aktu.

IV. IŠVADA

30. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma susitarti dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos, remiantis šios ataskaitos priede išdėstytu kompromisu.

ITS direktyvos daliniai pakeitimai

[...]

kadangi:

- (1) Komisijos *komunikate dėl darnaus ir išmanaus judumo strategijos*⁸ nustatyta, kad intelektinių transporto sistemų (ITS) diegimas yra itin svarbi susietojo ir automatizuoto daugiarūšio judumo užtikrinimo priemonė, todėl jai prisidedama prie Europos transporto sistemos pertvarkos siekiant efektyvaus, saugaus, darnaus, išmanaus ir atsparaus judumo tikslo. Šia priemone papildomi veiksmai, paskelbti pagal pavyzdinę krovinio transporto žalinimo iniciatyvą, kuria siekiama skatinti daugiarūšio transporto logistiką. Strategijoje taip pat paskelbta, kad 2022 m. bus peržiūrėtas Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/1926 dėl informacijos apie keliavimą daugiarūšiu transportu paslaugų siekiant įtraukti nuostatas dėl privalomo dinaminių duomenų rinkinių prieinamumo, taip pat bus įvertintas poreikis imtis su skaitmeninių daugiarūšio transporto paslaugų teikėjų teisėmis ir pareigomis susijusių reguliavimo veiksmų ir kartu įgyvendinti bilietų pardavimo, įskaitant geležinkelių bilietų pardavimą, iniciatyvą;
- (2) darnaus ir išmanaus judumo strategijoje patvirtintas tikslas iki 2050 m. visų transporto rūšių sektoriuose žuvusiųjų skaičių Sąjungoje priartinti prie nulio. prie eismo dalyvių saugumo didinimo prisidedama keliomis priemonėmis, patenkančiomis į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES⁹ taikymo sritį, pavyzdžiui, pagalbos iškvietos sistema „eCall“, su kelių sauga susijusios eismo informacijos teikimo paslaugomis ir saugiomis stovėjimo aikštelėmis¹⁰;

⁸ COM(2020)789 final.

⁹ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

¹⁰ Sertifikuotomis pagal 2022 m. balandžio 7 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES).../..., kuriuo dėl standartų, kuriuose išsamiai aprašoma saugiose ir apsaugotose stovėjimo aikštelėse teikiamų paslaugų kokybė ir tų aikštelių saugumo lygis, nustatymo ir tų aikštelių sertifikavimo procedūrų papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 (C(2022) 2055 (final)).

- (3) Europos žaliojo kurso komunikate¹¹ pabrėžiama, kad vis svarbesnis vaidmuo tenka automatizuotam ir susietajam daugiarūšiam judumui ir išmaniosioms eismo valdymo sistemoms, kurioms atsirasti sąlygas sudaro skaitmenizacija, taip pat pabrėžiamas tikslas remti naujas darniojo transporto ir judumo paslaugas, kurios gali padėti sumažinti eismo spūstis ir taršą, ypač miestų vietovėse;
- (4) dėl didėjančio poreikio geriau panaudoti duomenis ir taip užtikrinti didesnę transporto grandinių tvarumą, efektyvumą ir atsparumą, reikia stiprinti ITS sistemos koordinavimą su kitomis iniciatyvomis, kuriomis siekiama suderinti ir palengvinti dalijimąsi duomenimis judumo, transporto ir logistikos sektoriuose, žvelgiant į transporto daugiarūšiškumo perspektyvą¹²;
- (5) atsižvelgiant į poreikį skaitmenizuoti kelių transportą, padidinti kelių saugą ir sumažinti eismo spūstis, reikėtų toliau plėtoti intelektinių transporto sistemų ir paslaugų diegimą bei naudojimą transeuropinio transporto tinklo keliuose;
- (6) daugelyje valstybių narių šių sistemų ir paslaugų nacionalinio lygmens prietaikos kelių transporto sektoriuje jau diegiamos. Tačiau nepaisant patobulinimų, atliktų po to, kai 2010 m. buvo priimta Direktyva 2010/40/ES¹³, atliekant jos vertinimą buvo nustatyta nuolatinių trūkumų, dėl kurių ITS paslaugų diegimas tebėra paskiras ir nesuderintas, o visoje Sąjungoje ir prie jos išorės sienų trūksta geografinės tų paslaugų aprėpties vientisumo;

¹¹ Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“, COM(2019) 640 final.

¹² Pavyzdžiui, bendra Europos judumo duomenų erdve ir jos komponentais, 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos (OL L 249, 2020 7 31, p. 33) ir Skaitmeninio transporto ir logistikos forumo (DTLF) vykdomu darbu.

¹³ https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/intelligent-transport-systems/road/action-plan-and-directive_en

- (7) įgyvendindamos Komisijos deleguotuosius reglamentus¹⁴, kuriais papildoma Direktyva 2010/40/ES, valstybės narės sukūrė nacionalinius prieigos punktus¹⁵. Nacionaliniai prieigos punktai sudaro sąlygas prieiti prie duomenų, susijusių su transportu, ir juos pakartotinai naudoti, kad padėtų visoje ES teikti sąveikiąsias kelionių ir eismo ITS paslaugas galutiniams naudotojams. Šie nacionaliniai prieigos punktai yra svarbi Europos duomenų strategijoje¹⁶ nurodytos bendros Europos judumo duomenų erdvės dalis ir jais reikėtų naudotis, visų pirma kiek tai susiję su duomenų prieinamumu;
- (8) siekiant užtikrinti suderintą ir veiksmingą ITS diegimą visoje Sąjungoje, be jau patvirtintų specifikacijų, reikėtų nustatyti specifikacijas, įskaitant, kai tinkama, standartus, kuriose būtų nustatytos papildomos išsamios nuostatos ir procedūros. Prieš patvirtindama visas papildomas arba peržiūrėtas specifikacijas, Komisija turėtų įvertinti, ar jos atitinka tam tikrus apibrėžtus principus, nustatytus II priede. Pirmenybė turėtų būti teikiama keturioms pagrindinėms ITS kūrimo ir diegimo sritims. Toliau įgyvendinant ITS, reikėtų atsižvelgti į konkrečios valstybės narės jau įdiegtą ITS infrastruktūrą – padarytą technologinę pažangą ir patirtas finansines išlaidas;

¹⁴ 2013 m. gegužės 15 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 885/2013, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos ITS direktyvos 2010/40/ES nuostatos dėl informavimo apie saugias sunkvežimių ir komercinių transporto priemonių stovėjimo vietas paslaugų teikimo (OL L 247, 2013 9 18, p. 1).

2013 m. gegužės 15 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 886/2013, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES papildoma nuostatomis dėl duomenų, kurių reikia, kad vartotojams, kai įmanoma, nemokamai galima būtų teikti su kelių sauga susijusią būtinąją universalią eismo informaciją, ir tos informacijos teikimo procedūrų (OL L 247, 2013 9 18, p. 6).

2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/962, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES nuostatos, susijusios su visoje Europos Sąjungoje teikiamomis tikralaikės eismo informacijos paslaugomis (OL L 157, 2015 6 23, p. 21).

ir 2017 m. gegužės 31 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/1926, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES nuostatos dėl informacijos apie keliavimą daugiarūšiu transportu paslaugų teikimo (OL L 272, 2017 10 21, p. 1).

¹⁵ https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/intelligent-transport-systems/road/action-plan-and-directive/national-access-points_en

¹⁶ COM(2020)66 final.

- (8a) turėtų būti užtikrinta, kad ITS sistemoms, visų pirma C-ITS, taikomais reikalavimais nebūtų primestas tam tikro tipo technologijų naudojimas ir nebūtų priimta tokiam naudojimui palankių diskriminuojamųjų priemonių, laikantis technologinio neutralumo principo, išdėstyto Direktyvoje (ES) 2018/1972¹⁷; Jei galima naudoti viena kitą papildančias, patikimas ir realiomis sąlygomis išbandytas C-ITS technologijas, turėtų būti sudarytos sąlygos kartu veikiančioms prietaikoms;
- (9) specifikacijose turėtų būti atsižvelgta į jau įgytą patirtį ir pasiektus rezultatus ITS, sąveikiųjų intelektinių transporto sistemų (C-ITS) ir sąveikiojo, susietojo ir automatizuoto judumo (CCAM) srityse, visų pirma C-ITS¹⁸ ir CCAM¹⁹ platformose, Europos daugiarašio keleivių judumo forume²⁰ ir Europos pagalbos iškvietos paslaugos diegimo platformoje²¹, ir ta patirtimi ir rezultatais turėtų būti remiamasi;
- (10) specifikacijomis turėtų būti skatinamos inovacijos. Turint daugiau duomenų turėtų atsirasti paskatų, pavyzdžiui, kurti naujas ITS paslaugas ir, atvirkščiai, diegiant inovacijas turėtų būti nustatyti būsimi specifikacijų poreikiai. Naujos technologijos, visų pirma C-ITS technologijos, turi būti išbandytos realiomis kelių eismo sąlygomis kaip patikima paslauga prieš diegimą. Pagal programą „Europos horizontas“ įgyvendinant Europos sąveikiojo, susietojo ir automatizuoto judumo partnerystę turėtų būti remiamas kitos C-ITS paslaugų bangos plėtojimas ir bandymas, padedant integruoti labai automatizuotas transporto priemones į naujas daugiarašio judumo paslaugas;

¹⁷ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

¹⁸ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registro punktas E03188.

¹⁹ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registro punktas E03657.

²⁰ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registro punktas E03826.

²¹ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registro punktas E02481.

(11) C-ITS naudojamos technologijos, suteikiančios galimybę kelių transporto priemonių tarpusavio sąveikai ir jų sąveikai su pakelės infrastruktūra, įskaitant eismo signalus. C-ITS paslaugos yra ITS paslaugų grupė, pagrįsta atvira struktūra, suteikiančia galimybę palaikyti ryšį tarp įvairių arba lygiarangių C-ITS stočių. Tai reiškia, kad visos C-ITS stotys turėtų saugiai keistis pranešimais tarpusavyje, o ne tik su iš anksto nustatytais stotimis. Teikiant daugumą paslaugų būtina užtikrinti C-ITS pranešimų, kuriuose pateikiama tokia informacija kaip padėtis, greitis ir kryptis, autentiškumą bei vientisumą. Todėl turėtų būti nustatytas bendras Europos C-ITS patikimumo užtikrinimo modelis, kad būtų sukurtas patikimumu grindžiamas ryšys tarp visų C-ITS stočių, nepriklausomai nuo naudojamų ryšių technologijų. Tas patikimumo užtikrinimo modelis turėtų būti įgyvendintas patvirtinus viešojo raktų infrastruktūros (VRI) naudojimo politikos priemonę. Aukščiausias VRI lygis turėtų būti Europos patikimų liudijimų sąrašas, kurį sudaro visų patikimų Europos pagrindinių sertifikavimo institucijų įrašai. Siekiant užtikrinti sklandų to C-ITS patikimumo užtikrinimo modelio veikimą, tam tikros užduotys turėtų būti atliekamos centriniu lygmeniu. Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų vykdomos tos pagrindinės užduotys, visų pirma susijusios su i) C-ITS liudijimų politikos institucijos vaidmeniu valdant liudijimų politiką ir viešųjų raktų infrastruktūros autorizavimą, ii) patikimų liudijimų sąrašo valdytojo vaidmeniu kuriant ir atnaujinant Europos patikimų liudijimų sąrašą (ECTL), o vykdant reguliarią veiklą – vaidmeniu teikiant ataskaitas C-ITS liudijimų politikos institucijai, kiek tai susiję su bendru saugiu C-ITS patikimumo užtikrinimo modelio veikimu, ir iii) C-ITS kontaktinio centro vaidmeniu tvarkant visus ryšius su pagrindinių sertifikavimo institucijų valdytojais ir skelbiant patikimų liudijimų sąrašo valdytojo ir ECTL viešojo raktų sertifikatą. Šiuo metu Komisija taip pat užtikrina Europos pagrindinės sertifikavimo institucijos vaidmenį; šis vaidmuo, jei tinkama, gali būti išlaikytas, pavyzdžiui, siekiant remti migracijos planus tuo atveju, jo kitos pagrindinės sertifikavimo institucijos darbas yra sutrikdytas;

(12) įgyvendinant daugumą priemonių pagal Direktyvą 2010/40/ES, išskyrus pagalbos iškvietos paslaugą „eCall“, daugiausia dėmesio buvo skiriama tam, kad būtų patvirtintos specifikacijos, kuriomis būtų užtikrinta duomenų, kurie jau turimi kompiuterio skaitomu skaitmeniniu formatu, sąveika bei prieinamumas ir ITS paslaugų diegimas, tačiau jose atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams nenumatyta jokių įpareigojimų užtikrinti tų duomenų tokiu formatu turimumą arba diegti konkrečias paslaugas. Daugelio ITS paslaugų naudojimas tapo plačiai paplitęs, pavyzdžiui, taikomos su kelių eismo sauga susijusios eismo informacijos paslaugos, kuriomis užtikrinamos incidentų nustatymo galimybės, arba duomenys naudojami kitose prioritetinėse šioje direktyvoje nurodytose srityse, pavyzdžiui, eismo reguliavime, kuriuo palaikomas svarbių paslaugų, pavyzdžiui, greičio ribojimo, veikimas, taip palaikant transporto priemonių, kuriose įrengta išmanioji greičio palaikymo pagalbinė sistema pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/2144²², veikimą. Manoma, kad privalomas tam tikrų ITS paslaugų ir tam tikrų kompiuteriu skaitomo formato duomenų teikimas yra būtinas, kad būtų užtikrintas tiek nuolatinis tokių duomenų turimumas, tiek nuolatinis tokių paslaugų teikimas visoje Sąjungoje. Tai reiškia, kad pagrindinė informacija, kuri turi būti atspindėta kompiuterio skaitomuose duomenyse, jau egzistuoja, neatsižvelgiant į jos pateikimo formatą ar laikmeną. Duomenų tipai ir paslaugos, kurių teikimas pagal šią direktyvą turėtų būti padarytas privalomas, turėtų būti nustatyti remiantis specifikacijomis, Komisijos patvirtintomis deleguotaisiais aktais, kuriais papildoma Direktyva 2010/40/ES, pirmiausia Komisijos deleguotaisiais reglamentais: (ES) Nr. 2022/670²³, (ES) 885/2013, (ES) 886/2013 ir (ES) 2017/1926, ir turėtų atspindėti ten nustatytus duomenų tipus ir paslaugas;

²² 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2144 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo reikalavimų, susijusių su jų bendrąja sauga ir transporto priemonėse esančių asmenų bei pažeidžiamų eismo dalyvių apsauga, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 78/2009, (EB) Nr. 79/2009 ir (EB) Nr. 661/2009 ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 631/2009, (ES) Nr. 406/2010, (ES) Nr. 672/2010, (ES) Nr. 1003/2010, (ES) Nr. 1005/2010, (ES) Nr. 1008/2010, (ES) Nr. 1009/2010, (ES) Nr. 19/2011, (ES) Nr. 109/2011, (ES) Nr. 458/2011, (ES) Nr. 65/2012, (ES) Nr. 130/2012, (ES) Nr. 347/2012, (ES) Nr. 351/2012, (ES) Nr. 1230/2012 ir (ES) 2015/166 (OL L 325, 2019 12 16, p. 1).

²³ 2022 m. vasario 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/670, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES nuostatos dėl visoje Europos Sąjungoje teikiamų tikralaikės eismo informacijos paslaugų (OL L 122, 2022 4 25, p. 1).

- (12a) siekiant tęstinumo, reikės užtikrinti duomenų tipų ir paslaugų, kurių teikimas pagal šią direktyvą turėtų būti padarytas privalomas, turimumą konkrečioje geografinėje taikymo srityje. Nustatant tą taikymo sritį turėtų būti laikomasi laipsniško ir proporcingo požiūrio, grindžiamo jau įgyta ir plėtotės metu įgyjama patirtimi ir rezultatais;
- (13) iš 2020 m. atlikto tyrimo „Riboto judumo asmenų informavimas apie prieinamą transportą“²⁴ matyti, kad šiuo metu dėl nepakankamų duomenų, susijusių su prieinamumo savybėmis, negalima patikimai planuoti kelionės naudojant prieinamumo aspektus kaip paieškos kintamuosius. Kad būtų dar labiau pagerintas transporto sistemos prieinamumas ir sudarytos geresnės sąlygos keliauti neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, teikiant skaitmenines daugiarūšio judumo paslaugas būtina turėti duomenis apie prieigos mazgus ir jų prieinamumo savybes;
- (14) geresnis ITS ir pažangiųjų pagalbos vairuotojui sistemų arba apskritai transporto priemonių ir infrastruktūros sistemų integravimas reiškia, kad tokios sistemos vis labiau priklausys nuo informacijos, kurią jos teikia viena kitai. Tai visų pirma pasakytina apie C-ITS. Esant aukštesniam automatizavimo lygiui ši priklausomybė tik didės. Numatoma, kad dėl aukštesnio automatizavimo lygio bus naudojamas ryšys tarp transporto priemonių ir infrastruktūros, siekiant suderinti manevrus ir užtikrinti eismo srautų sklandumą, taip pat prisidedant prie darnesnio transporto. Todėl ITS paslaugų vientisumo pažeidimas galėtų padaryti didelį poveikį kelių eismo saugumui, pavyzdžiui, kai dėl sąmoningai pateiktos klaidingos informacijos apie pavojų įtakos transporto priemonės atlieka manevrus, dėl kurių kyla pavojus eismo dalyviams, ir galėtų padaryti grandininį poveikį Sąjungos transporto sistemai. Siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai susidarius situacijai, kai pažeidžiamas ITS paslaugų vientisumas ir reikia skubios intervencijos Sąjungos lygmeniu, kad būtų užtikrintas saugus ir tinkamas Sąjungos transporto sistemos veikimas arba kelių eismo saugumas, imtis atsakomųjų priemonių tos situacijos priežastims ir pasekmėms pašalinti. Tų priemonių reikėtų imtis kuo greičiau ir jas taikyti nedelsiant. Tačiau, rengdama tokias atsakomąsias priemones, Komisija turėtų dėti visas įmanomas pastangas konsultuotis su valstybių narių ekspertais. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁵. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti transporto

²⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/dfa0c844-3b5f-11eb-b27b-01aa75ed71a1>

²⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo

paslaugų tęstinumą, tikslinga tokios priemonės galiojimą pratęsti ilgiau nei šešioms mėnesiams, pasinaudojant Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybe. Tokios atsakomosios priemonės turėtų būti nebetaikomos, kai tik įgyvendinamas alternatyvus sprendimas arba ekstremalioji situacija išsprendžiama;

- (15) kai pagal šią direktyvą reikia tvarkyti asmens duomenis, pavyzdžiui, buvimo vietos duomenis, kai tai leidžia tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybę, tai turėtų būti atliekama laikantis Sąjungos teisės dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos, kaip nustatyta visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679²⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/58/EB²⁷. Pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį šioje direktyvoje turėtų būti nurodytas tikslas, dėl kurio asmens duomenys gali būti tvarkomi pagal šią direktyvą.

Kai pagal šią direktyvą parengtinios specifikacijos yra susijusios su asmens duomenų tvarkymu, jomis turėtų būti numatytos tinkamos ir atitinkamos asmens duomenų apsaugos garantijos, atitinkančios Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos 2002/58/EB reikalavimus, be kita ko, dėl ilgiausios duomenų saugojimo trukmės, duomenų anoniminimo arba pseudoniminimo aspektų. Visų pirma, nedarant poveikio jokiems konkreitiems Sąjungos teisėje nustatytiems reikalavimams dėl anoniminių arba pseudoniminių duomenų naudojimo, kai tik įmanoma vienodai įgyvendinti siekiamus tikslus, kaip asmenų privatumo didinimo būdai turėtų būti skatinamas anoniminimas arba pseudoniminimas, laikantis pritaikytosios duomenų apsaugos principo. Be to, tose specifikacijose arba atitinkamai nacionalinėje teisėje pagal Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos 2002/58/EB reikalavimus turėtų būti nustatytos apsaugos priemonės, visų pirma nuo netinkamo naudojimo, įskaitant neteisėtą prieigą, pakeitimą ar praradimą;

- (17) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos²⁸ taikoma gaminiams, dėl kurių sektoriaus teisės aktuose nėra išdėstyta konkretnių nuostatų,

įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

²⁷ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

²⁸ 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).

kuriomis siekiama to paties saugos tikslo, taip pat tais atvejais, kai sektoriaus teisės aktuose nustatyti saugos reikalavimai neapima aspektų ir rizikos ar rizikos kategorijos, kuriems taikoma minėta direktyva (vadinamoji apsauginė sąlyga);

- (18) tais atvejais, kai būtina atlikti atitikties įvertinimą, specifikacijos turėtų apimti išsamias nuostatas, kuriomis nustatoma sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūra. Kalbant apie tam tikras ITS paslaugas, visų pirma susijusias su C-ITS paslaugomis, būtina nuolat laikytis tam tikrų reikalavimų ir užtikrinti sąveiką, kad būtų užtikrinta sauga ir tinkamas sistemos veikimas. Todėl prireikus specifikacijose, kuriose nustatomi gaminiams taikomi reikalavimai, taip pat turėtų būti nustatytos su rinkos priežiūra susijusios procedūros, įskaitant apsaugos sąlygą. Šios nuostatos turėtų būti grindžiamos Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB²⁹, visų pirma jo nuostatomis, susijusiomis su įvairiuose atitikties vertinimo ir rinkos priežiūros procedūrų etapuose taikomais moduliais. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/858³⁰ nustatomi motorinių transporto priemonių ir jų dalių arba su jomis susijusios įrangos tipo patvirtinimo ir rinkos priežiūros pagrindai, o Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 167/2013³¹ ir (ES) Nr. 168/2013³² nustatomos dviračių ar triračių transporto priemonių ir keturračių, taip pat žemės ar miškų ūkio transporto priemonių ir jų dalių bei su jais susijusios įrangos tipo patvirtinimo taisyklės. Todėl nustatant įrangos ir prietaikų, kurioms taikomi tie teisės aktai, atitikties vertinimą būtų dubliuojamas darbas. Tačiau tie transporto priemonių patvirtinimą reglamentuojantys teisės aktai taikomi transporto priemonėse sumontuoti su ITS susijusiai įrangai, bet ne išorinei kelių infrastruktūroje įrengtai ITS techninei ir programinei įrangai – šiai turėtų būti taikoma ši direktyva. Tokiu atveju specifikacijose galėtų būti numatytos atitikties vertinimo ir rinkos priežiūros procedūros.

²⁹ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantis Tarybos sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).

³⁰ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).

³¹ 2013 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 1).

³² 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

Tokios procedūros turėtų apimti tik tai, kas būtų būtina kiekvienu atskiru atveju, ir, kai tinkama, jomis turėtų būti siekiama sistemingo požiūrio į atitikties vertinimo įstaigų skyrimo taisyklės ir taikytinas procedūras, visų pirma susijusias su tarpvalstybinėmis prietaikomis ir paslaugomis;

- (19) kai diegiant ir naudojant ITS techninę ir programinę įrangą naudojamos dirbtinio intelekto sistemos, turėtų būti atsižvelgta į atitinkamas būsimo Dirbtinio intelekto akto³³ nuostatas;
- (20) ITS prietaikoms ir paslaugoms, kurioms būtinos tikslaus ir patikimo laiko ir padėties nustatymo paslaugos, turėtų būti naudojama palydovų naudojimui pagrįsta infrastruktūra arba kitokia technologija, užtikrinanti lygiavertį tikslumą. Kad būtų skatinama plačiau naudoti naujas technologijas, patenkinančias tikslaus ir patikimo laiko ir padėties nustatymo paslaugų poreikį, reikėtų išnaudoti Sąjungos transporto ir kosmoso sektorių sinergiją. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696³⁴ sudarytą Sąjungos kosmoso programą per GALILEO sistemą, Europos geostacionarinę navigacinę tinklo sistemą (EGNOS) ir „Copernicus“ sistemą teikiami kokybiški naujausi ir saugūs kosmoso srities duomenys, informacija bei paslaugos;
- (21) saugaus ir patikimo laiko ir padėties nustatymo paslaugų teikimas yra esminis veiksmingo ITS prietaikų ir paslaugų veikimo elementas. Todėl, siekiant sumažinti pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (GNSS) apsimetinėjimo signalų atakas, tikslinga užtikrinti jų suderinamumą su programoje GALILEO nustatytu autentiškumo patvirtinimo mechanizmu;

³³ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės (Dirbtinio intelekto aktas) ir iš dalies keičiami tam tikri Sąjungos teisėkūros procedūra priimti aktai (COM(2021) 206 final).

³⁴ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa ir įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (OL L 170, 2021 5 12, p. 69).

- (22) rengiant darbo programas, kurias Komisija priima pagal Direktyvą 2010/40/ES, turėtų būti konsultuojamasi su valstybėmis narėmis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant kitas Komisijos ekspertų grupes ir komitetus, nagrinėjančius transporto skaitmeninius aspektus;
- (22a) ataskaitų teikimo taisyklės turėtų būti supaprastintos ir suteikti geresnes sąlygas atlikti lyginamąją analizę. Todėl kas trejus metus valstybė narė turėtų pateikti vieną ataskaitą, apimančią direktyvos ir visų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų įgyvendinimą, ir ši ataskaita pakeistų įvairias esamas ataskaitų teikimo pareigas, taip pat turėtų būti nustatytas bendras šablonas, apimantis tam tikrus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius. Atsižvelgiant į savanoriškų pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių naudojimo ataskaitose patirtį, Komisija turėtų galėti pasirinkti kai kuriuos iš tų rodiklių, kad jie būtų įtraukti į suderintą šabloną;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti ir atnaujinti darbo programas, nustatyti geografinę aprėptį ir atitinkamus terminus, iki kada valstybės narės turi pradėti taikyti privalomus duomenų tipus ir ITS paslaugas, taip pat patvirtinti ataskaitų, kurias turi teikti valstybės narės, šabloną. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁵;
- (24) kad būtų pasiekti šios direktyvos tikslai, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai penkerių metų laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas duomenų, kurių turimumą turi užtikrinti valstybės narės, tipų sąrašas, taip pat iš dalies keičiamas ITS paslaugų, kurių diegimą turi užtikrinti valstybės narės, sąrašas. Šis terminas turėtų būti savaime pratęstas tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais bei suinteresuotaisiais subjektais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d.

³⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros³⁶ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (25) kad būtų užtikrintas suderintas požiūris, Komisija turėtų užtikrinti šia direktyva įsteigto komiteto ir komitetų, įsteigtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (ES) Nr. 165/2014³⁷, (ES) 2019/1239³⁸, (ES) 2020/1056³⁹ ir (ES) 2018/858 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis 2007/2/EB⁴⁰ ir (ES) 2019/520⁴¹, veiklos suderinamumą;
- (26) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti suderintą ir nuoseklų sąveikių intelektinių transporto sistemų diegimą visoje Sąjungoje, valstybės narės ir (arba) privatusis sektorius negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (27) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų⁴² valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos

³⁶ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

³⁷ 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 165/2014 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų (OL L 60, 2014 2 28, p. 1).

³⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES (OL L 198, 2019 7 25, p. 64).

³⁹ 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos (OL L 249, 2020 7 31, p. 33).

⁴⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁴¹ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/520 dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, kuria sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu lygmeniu keisti informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus Sąjungoje (OL L 91, 2019 3 29, p. 45).

⁴² OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

- (28) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁴³ 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2022 m. kovo 2 d.,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2010/40/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2010/40/ES iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 straipsnyje įterpiama ši 2a dalis:

„2a. Šioje direktyvoje numatomas reikalavimas dėl duomenų turimumo ir ITS paslaugų diegimo 2 straipsnyje nurodytose prioritetinėse srityse, kaip nustatyta III ir IV prieduose.“;

- 2) 2 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šios direktyvos tikslais nustatomos šios prioritetinės sritys, kuriose rengiamos ir naudojamos specifikacijos ir standartai:

a) I. informacijos ir judumo ITS paslaugos;

b) II. kelionių, transporto ir eismo valdymo ITS paslaugos;

c) III. kelių saugos ir saugumo ITS paslaugos;

d) IV. ITS paslaugos, skirtos sąveikiam, susietajam ir automatizuotam judumui.“;

⁴³ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

-a) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4) „ITS paslauga“ – ITS prietaikos užtikrinimas tinkamai parengtoje organizacinėje ir operacinėje sistemoje, siekiant padidinti naudotojo saugumą, veiksmingumą, darnų judumą, patogumą ir (arba) palengvinti transporto ir kelionių operacijas arba padėti jas atlikti;“;

a) 18 punktas pakeičiamas taip:

„18) standartas – standartas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012* 2 straipsnio 1 punkte;

* 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).“;

b) įterpiami šie 19–24 punktai:

„19) sąveikiosios intelektinės transporto sistemos (C-ITS) – intelektinės transporto sistemos, kuriomis naudodamiesi ITS naudotojai gali palaikyti ryšį ir koordinuoti veiksmus keisdamiesi saugiais ir patikimais pranešimais, vieni apie kitus neturėdami jokių išankstinių žinių;

20) C-ITS paslauga – per C-ITS teikiama ITS paslauga;

21) duomenų turimumas – kompiuterio skaitomo skaitmeninio formato duomenų egzistavimas;

22) nacionalinis prieigos punktas – valstybės narės sukurta skaitmeninė sąsaja, kuri yra vienas prieigos prie duomenų punktas, kaip apibrėžta pagal 6 straipsnį priimtose specifikacijose;

23) duomenų prieinamumas – galimybė prašyti kompiuterio skaitomo skaitmeninio formato duomenų ir juos gauti;

24) skaitmeninė daugiarūšio judumo paslauga – informacijos apie eismą ir kelionės duomenų, pavyzdžiui, informacijos apie daugiau nei vienos rūšies transporto infrastruktūros vietą, tvarkaraščius, prieinamumą ar tarifus, teikimo paslauga, kuri gali apimti funkcijas, suteikiančias galimybę rezervuoti, užsakyti, apmokėti arba išduoti bilietus.“;

3a) įterpiamas šis straipsnis:

„4a straipsnis

Darbo programa⁴⁴

„1. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ne vėliau kaip [įsigaliojimo data + 12 mėnesių] įgyvendinimo aktu priima darbo programą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 15 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Darbo programa apima bent šiuos elementus:

a) jos kiekvienų metų įgyvendinimo tikslus ir datas, nurodant, kuriems darbo elementams pagal 6 straipsnį turėtų būti parengtos specifikacijos;

b) duomenų tipus ir ITS paslaugas, dėl kurių Komisija gali priimti deleguotuosius aktus pagal 7 straipsnio 1 ir 2 dalis.

⁴⁴ Tekstas iš dalies perkeltas iš pasiūlymo 17 straipsnio 5 dalies.

„2. Komisija iki kiekvieno vėlesnio penkerių metų įgaliojimo priimti deleguotuosius aktus pagal 12 straipsnio 2 dalį laikotarpio pradžios priima įgyvendinimo aktus, kuriais paskelbia naują darbo programą, apimančią bent 1 dalies a ir b punktuose nurodytus elementus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

4) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Specifikacijų taikymas diegiant ITS

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad Komisijos pagal 6 straipsnį patvirtintos specifikacijos diegiamoms ITS prietaikoms ir paslaugoms būtų taikomos laikantis II priede nustatytų principų. Tai nedaro poveikio kiekvienos valstybės narės teisei spręsti dėl tokių prietaikų ir paslaugų diegimo jos teritorijoje. Ši teisė nedaro poveikio 6a straipsniui.

2. Kai aktualu, valstybės narės bendradarbiauja prioritetinėse srityse, jei su tomis prioritetinėmis sritimis susijusios specifikacijos nėra patvirtintos.

3. Valstybės narės taip pat bendradarbiauja, pavyzdžiui, pasitelkdamos ES remiamus koordinavimo projektus ir prireikus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ties klausimais, susijusiais su Komisijos patvirtintų specifikacijų įgyvendinimo veiklos aspektais, tokiais kaip standartai ir ES suderinti profiliai, bendros apibrėžtys, bendri metaduomenys, bendri kokybės reikalavimai, ir aspektais, susijusiais su nacionalinių prieigos punktų struktūrų sąveika, bendromis keitimosi duomenimis sąlygomis, taip pat bendra mokymo ir informavimo veikla. Kalbant apie specifikacijose nustatytus reikalavimus duomenų teikėjams, duomenų naudotojams ir ITS paslaugų teikėjams, valstybės narės taip pat, kai aktualu, bendradarbiauja ties klausimais, susijusiais su vertinimo, kaip laikomasi tų reikalavimų, praktika ir reikalavimų laikymosi užtikrinimo mechanizmų kūrimu.“;

5) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535* nustatytoms procedūroms, specifikacijose, kai tinkama, nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės, pranešusios apie tai Komisijai, gali nustatyti papildomas ITS paslaugų teikimo visoje jų teritorijoje arba jos dalyje taisyklės, su sąlyga, kad tos taisyklės netrukdo sąveikai.“;

b) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Kai tinkama, specifikacijos grindžiamos bet kuriais 8 straipsnyje nurodytais standartais. Į specifikacijas įtraukiamos su kokybe ir tinkamumu naudoti susijusių parametrų nustatymo taisyklės. Atitinkamais atvejais ir ypač kai tai pagrįsta saugos ir sąveikos sumetimais, į specifikacijas pagal Sprendimą Nr. 768/2008/EB įtraukiamos atitikties vertinimo ir rinkos priežiūros taisyklės, įskaitant apsaugos sąlygą.

Valstybės narės gali paskirti vieną ar kelias įstaigas, kompetentingas atlikti vertinimą, kaip laikomasi specifikacijose nustatytų reikalavimų, laikantis visų konkrečių vertinimo taisyklių, kurios gali būti nustatytos tose specifikacijose.

Specifikacijos turi atitikti II priede nustatytus principus.“;

c) įterpiama ši 8 dalis:

„8. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 12 straipsnį, kuriais patvirtina šiame straipsnyje nurodytas specifikacijas. Atskiras deleguotasis aktas turi apimti ne daugiau kaip vieną prioritetinę sritį ir yra priimamas kiekvieno prioritetinio veiksmo atžvilgiu.“⁴⁵

* 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).“;

6) įterpiamas šis 6a straipsnis:

„6a straipsnis

Duomenų turimumas ir ITS paslaugų diegimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, kai jau esama atitinkamos informacijos, su kiekvienu III priede nurodytu duomenų tipu susijusios geografinės aprėpties duomenys būtų turimi kuo anksčiau ir ne vėliau kaip iki atitinkamos datos, nustatytos 3 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.

Valstybės narės iki tos pačios datos užtikrina tų duomenų prieinamumą nacionaliniuose prieigos punktuose.

2. Valstybės narės užtikrina, kad IV priede nurodytos ITS paslaugos būtų diegiamos laikantis geografinės aprėpties ir ne vėliau kaip iki atitinkamos datos, nustatytos 3 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose.

⁴⁵ Pastaba: šioje 8 dalyje iš dalies išdėstytas dabartinės direktyvos 7 straipsnio 1 ir 2 dalių turinys.

3. Komisija pagal 15 straipsnio 4 dalį priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato:

a) geografinę aprėptį, susijusią su III priede išvardytais duomenų tipais, ir įgyvendinimo terminus;

b) geografinę aprėptį, susijusią su IV priede išvardytomis ITS paslaugomis, ir įgyvendinimo terminus.

Priimdama tokius įgyvendinimo aktus Komisija atsižvelgia į poveikio asmens duomenims riziką, taip pat į išlaidas ir žmogiškuosius išteklius, kurių reikia norint pateikti atitinkamus duomenis ir diegti pakankamos kokybės atitinkamas paslaugas, siekiant užtikrinti, kad tos išlaidos ir ištekliai, visų pirma valdžios institucijų patiriamos išlaidos ir jų panaudoti ištekliai, būtų kuo mažesni. Komisija taip pat atsižvelgia į išlaidas ir administracinę naštą, tenkančią privatiems operatoriams, iš kurių gali būti reikalaujama teikti duomenis ir paslaugas. Jeigu duomenų tipų arba paslaugų įtraukimo į III ir IV priedus atžvilgiu buvo atlikta sąnaudų ir naudos analizė ir poveikio vertinimas pagal 7 straipsnio 1 arba 2 dalį, Komisija gali taip pat atsižvelgti į tos analizės ir poveikio vertinimo rezultatus.“;

7) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„7 straipsnis

III ir IV priedų daliniai pakeitimai

1.⁴⁶ Atlikus sąnaudų ir naudos analizę ir poveikio vertinimą, įskaitant tinkamas konsultacijas, Komisijai pagal 12 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir technologinę plėtrą visoje Sąjungoje, kuriais būtų iš dalies keičiamas III priede pateiktas duomenų tipų sąrašas:

a) papildant arba pakeičiant duomenų tipus, kurie yra neatsiejamai susiję su I priede nustatytomis prioritetinėmis sritimis ir yra išvardyti pagal 6 straipsnio 8 dalį nustatytose specifikacijose, kai, remiantis sąnaudų ir naudos analize ir poveikio vertinimu, tokių tipų duomenų turimumas suteikia svarią ir aiškiai pagrįstą naudą ir patobulinimų transporto darnumo, transporto saugos ir saugumo arba transporto efektyvumo ir valdymo požiūriu, arba

b) kai tai aiškiai pagrįsta, išbraukiant į III priedą įtrauktus duomenų tipus.

Kiekvienas deleguotasis aktas turi atitikti duomenų rūšis, išvardytas naujausioje pagal 4a straipsnį priimtoje darbo programoje, ir turi apimti ne daugiau kaip vieną prioritetinę sritį.

⁴⁶ Pastaba: dabartinė 1 dalis įtraukta į 6 straipsnio naują 8 dalį.

2. Atlikus sąnaudų ir naudos analizę ir poveikio vertinimą, įskaitant tinkamas konsultacijas, Komisijai pagal 12 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir technologinę plėtrą visoje Sąjungoje, kuriais būtų iš dalies keičiamas IV priede pateiktas ITS paslaugų sąrašas:

a) papildant arba pakeičiant paslaugas, kurioms taikomas I priedas ir kurių atžvilgiu pagal 6 straipsnio 8 dalį yra nustatytos specifikacijos, kai, remiantis sąnaudų ir naudos analize ir poveikio vertinimu, teikiant tokias paslaugas suteikiama sviri ir aiškiai pagrįsta nauda ir patobulinimai transporto darnumo, transporto saugos ir saugumo arba transporto efektyvumo ir valdymo požiūriu, arba

b) kai tai aiškiai pagrįsta, išbraukiant į IV priedą įtrauktas paslaugas.

Kiekvienas deleguotasis aktas turi atitikti ITS paslaugų sąrašą, pateiktą naujausioje pagal 4a straipsnį priimtoje darbo programoje, ir turi apimti ne daugiau kaip vieną prioritetinę sritį.

3. Priimdama deleguotuosius aktus pagal šį straipsnį, Komisija tinkamai atsižvelgia į poveikio asmens duomenims riziką, taip pat į išlaidas ir žmogiškuosius išteklius, kurių reikia norint pateikti atitinkamus duomenis arba diegti pakankamos kokybės atitinkamas paslaugas, siekiant užtikrinti, kad tos išlaidos ir ištekliai, visų pirma valdžios institucijų patiriamos išlaidos ir jų panaudoti ištekliai, būtų kuo mažesni. Komisija taip pat atsižvelgia į išlaidas ir administracinę naštą, tenkančią privatiems operatoriams, iš kurių gali būti reikalaujama teikti duomenis ir paslaugas.

8) Įterpiamas šis 7a straipsnis:

„7a straipsnis

Laikinosios priemonės

1. Nedarant poveikio pasirengimo incidentams ir reagavimo į juos mechanizmams, pavyzdžiui, nustatytiems pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148*, Komisija valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva ekstremaliosios situacijos atveju gali priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatomos atsakomosios priemonės tos situacijos priežastims ir pasekmėms šalinti, pavyzdžiui, pareigų vykdymo sustabdymas 2 straipsnyje nustatytose prioritetinėse srityse. Kai Komisija mano, kad susidarė ekstremalioji situacija, ji kuo greičiau informuoja valstybes nares.

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus pagal 1 dalį tik tuo atveju, kai dėl to, kad pažeidžiamas ITS paslaugų, kurioms taikomos pagal 6 straipsnį patvirtintos specifikacijos, prieinamumas arba vientisumas, susidaro nenumatyta ekstremalioji situacija ir dėl tokios situacijos gali kilti pavojus saugiam ir tinkamam Sąjungos transporto sistemos veikimui arba ji daro neigiamą poveikį kelių eismo saugai, ir tik tais atvejais, kai negalima tikėtis, kad taikant reagavimo į incidentus mechanizmą arba pakeitus specifikacijas pagal 6 straipsnį bus užtikrinta, kad būtų reaguojama laiku ir veiksmingai. Komisijos priimtose priemonėse turi būti susijusios tik su tokių ekstremaliųjų situacijų priežasčių ir padarinių šalinimu.

3. Laikinių priemonių priėmimas pagal šį straipsnį nedaro poveikio valstybių narių kompetencijai imtis veiksmų susidarius ekstremaliajai situacijai, susijusiai su nacionalinio saugumo arba gynybos klausimais, darančiais poveikį jų teritorijoje diegiamoms ITS prietaikoms ir paslaugoms.

4. 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 3 dalyje nurodytos procedūros. Tų įgyvendinimo aktų galiojimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 8 mėnesiai. Komisija informuoja valstybes nares, kai mano, kad ekstremalioji situacija baigėsi, ir panaikina tuos aktus, kai ta situacija baigiasi arba kai Komisijai iš dalies pakeičia atitinkamas specifikacijas, kad ištaisytų situaciją, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau⁴⁷“;

* 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (OL L 194, 2016 7 19, p. 1). PASTABA. Bus atnaujinta, kai įsigalios TIS 2 direktyva (Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148, 2020/0359(COD)).

9) 8 straipsnio 1 dalyje nuoroda į Direktyvą 98/34/EB pakeičiama nuoroda į Direktyvą (ES) 2015/1535“;

10) 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

Duomenų apsaugos ir privatumo taisyklės

1. Duomenys, kurie yra asmens duomenys, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2016/679* 4 straipsnio 1 punkte, pagal šią direktyvą tvarkomi tik tiek, kiek toks tvarkymas yra būtinas I priede nurodytoms ITS prietaikoms naudoti, paslaugoms teikti ir veiksmams atlikti, siekiant užtikrinti kelių eismo saugą arba saugumą ir pagerinti eismo, judumo arba incidentų valdymą.

⁴⁷ Pastaba: paskutinis sakinytis perkeltas iš 15 straipsnio 3 dalies.

2. Tais atvejais, kai pagal 6 straipsnį tvirtinamos specifikacijos yra susijusios su duomenų, kurie yra asmens duomenys, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte, tvarkymu, jose pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Direktyvą 2002/58/EB nustatomos tų duomenų kategorijos ir numatomos tinkamos asmens duomenų apsaugos garantijos. Tokiu atveju į 6 straipsnio 7 dalyje⁴⁸ nurodytą poveikio vertinimą įtraukiama tokio duomenų tvarkymo poveikio atitinkamų asmens duomenų apsaugai analizė.

3. Kai tinkama, skatinama naudoti anoniminius duomenis arba duomenų pseudoniminimą.

* 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).“;

11) įterpiamas šis 10a straipsnis:

„10a straipsnis

ES C-ITS saugumo duomenų valdymo sistema

2 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytos prioritetinės srities specifikacijose, kurias priima Komisija, naudodamasi savo įgaliojimais pagal 6 straipsnio 8 dalį, nustatoma ES C-ITS saugumo duomenų valdymo sistema, nurodyta I priedo 4.3 punkte. Nustatomos šios tos sistemos funkcijos:

- a) C-ITS liudijimų politikos institucija;
- b) C-ITS patikimų liudijimų sąrašo valdytojas;
- c) C-ITS kontaktinis centras.

Komisija yra atsakinga už tų funkcijų vykdymo užtikrinimą.“ ;

⁴⁸ Pastaba: sprendimo 6 straipsnio 7 dalyje nurodyta: „Prieš priimdama specifikacijas, Komisija atlieka poveikio įvertinimą, įskaitant ekonominio naudingumo analizę.“

12) 12 straipsnio 2 dalyje data „2017 m. rugpjūčio 27 d.“ pakeičiama data „[Leidinių biurui: prašom įrašyti šios direktyvos įsigaliojimo datą]“;

13) 15 straipsnis pakeičiamas taip:

„15 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos ITS komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011*.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

* 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

14) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Ataskaitų teikimas⁴⁹

1. Valstybės narės ne vėliau kaip [įsigaliojimo data + 18 mėnesių] pateikia Komisijai ataskaitą dėl šios direktyvos ir ja remiantis priimtų deleguotųjų aktų įgyvendinimo, taip pat dėl savo pagrindinės nacionalinės veiklos ir projektų, susijusių su prioritetinėmis sritimis ir su III ir IV prieduose išvardytų duomenų ir paslaugų turimumu.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas pirminės ir pažangos ataskaitų šablonas, įskaitant pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, skirtų šios direktyvos ir ja remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų įgyvendinimui įvertinti, sąrašą. Tuose įgyvendinimo aktuose, atsižvelgiant į proporcingumo principą ir remiantis geriausia praktika, atskiriami privalomi pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai, kurie turi būti įtraukti į ataskaitas, ir papildomi rodikliai, kurie, kai tinkama, gali būti įtraukti į tokias ataskaitas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Po pirminės ataskaitos valstybės narės kas 3 metus teikia pažangos, padarytos įgyvendinant šią direktyvą ir ja remiantis priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, ataskaitas. Komisija užtikrina, kad pagal 6 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose nustatyti ataskaitų teikimo terminai atitiktų tą dažnumą.
4. Ne vėliau kaip per 18 mėnesių po kiekvieno valstybių narių ataskaitų teikimo termino pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pažangos, padarytos įgyvendinant šią direktyvą ir ja remiantis priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, ataskaitą. Ataskaita pateikiama kartu su 5–11 straipsnių ir 16 straipsnio taikymo bei įgyvendinimo analize, įskaitant panaudotus ir reikalingus finansinius išteklius, ir, kai tinkama, joje įvertinamas poreikis šią direktyvą iš dalies keisti.“;

⁴⁹ Pastaba: darbo programos sąlygos perkeliama į naują 4a straipsnį.

- 15) I ir II priedai pakeičiami šios direktyvos I ir II prieduose išdėstytu tekstu;
- 16) III ir IV priedai pridedami, kaip išdėstyta šios direktyvos III ir IV prieduose.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [įsigaliojimo data + 24 mėnesių]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

[...]

I PRIEDAS
PRIORITETINĖS SRITYS
(nurodytos 2 straipsnyje)

1. I prioritetinė sritis. Informacijos ir judumo ITS paslaugos

Keleiviams teikiamų informacijos ir judumo ITS paslaugų specifikacijos ir standartai apima:

1.1. Visoje ES teikiamų skaitmeninių daugiarūšio judumo paslaugų specifikacijas (įskaitant visoje ES teikiamas kelionių daugiarūšiu transportu informacijos paslaugas)

Nustatomi reikalavimai, būtini norint užtikrinti, kad visoje ES teikiamos skaitmeninės daugiarūšio judumo paslaugos ir panašios paslaugos, kuriomis teikiama informacija, susijusi su daugiau nei vienu tos pačios transporto rūšies vežėju, ir sudaromos sąlygos atlikti su jais susijusį užsakymą ar pirkimą, būtų tikslios ir tarpvalstybiniu mastu prieinamos ITS naudotojams, remiantis:

1.1.1. turimais ir ITS paslaugų teikėjams prieinamais tiksliais daugiarūšio transporto eismo ir kelionių tokiu transportu duomenimis, naudojamais teikiant skaitmenines daugiarūšio judumo paslaugas, nepažeidžiant su sauga ir transporto valdymu susijusių apribojimų;

1.1.2. lengvesniu atitinkamų valdžios institucijų bei suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų ITS paslaugų teikėjų tarpvalstybiniu elektroniniu keitimusi duomenimis, visų pirma naudojant standartizuotas sąsajas;

1.1.3. atitinkamų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų laiku atnaujinamais turimais daugiarūšio transporto eismo ir kelionių tokiu transportu duomenimis, naudojamais teikiant skaitmenines daugiarūšio judumo paslaugas;

1.1.4. ITS paslaugų teikėjų laiku atnaujinama kelionių daugiarūšiu transportu informacija, įskaitant informaciją, susijusią su, kai aktualu, transporto paslaugų užsakymu ir pirkimu.

1.2. Visoje ES teikiamų kelių eismo informacijos ir navigacijos paslaugų (įskaitant visoje ES teikiamas tikralaikės eismo informacijos paslaugas) specifikacijas

Nustatomi reikalavimai, būtini norint užtikrinti, kad visoje ES teikiamos kelių eismo informacijos ir navigacijos paslaugos būtų tikslios ir tarpvalstybiniu mastu prieinamos ITS naudotojams, remiantis:

- 1.2.1. turimais ir ITS paslaugų teikėjams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams prieinamais tiksliais kelių ir eismo duomenimis, įskaitant tikralaikius duomenis, naudojamais tikralaikiui eismo informacijai, taip pat skaitmeniniams žemėlapiams rengti, nepažeidžiant su sauga ir transporto valdymu susijusių apribojimų;
- 1.2.2. lengvesniu atitinkamų valdžios institucijų, suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų ITS paslaugų teikėjų tarpvalstybiniu elektroniniu keitimusi duomenimis, įskaitant grįžtamąją informaciją apie pateiktų duomenų kokybę;
- 1.2.3. atitinkamų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų laiku atnaujinamais turimais kelių ir eismo duomenimis, naudojamais tikralaikiui eismo informacijai rengti;
- 1.2.4. ITS paslaugų teikėjų laiku atnaujinama tikralaikiui eismo informacija eismo dalyviams ir kitiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams.
- 1.3. Visoje ES teikiamų skaitmeninių daugiarūšio judumo paslaugų ir kelių eismo informacijos bei navigacijos paslaugų specifikacijas
 - 1.3.1. Nustatomi būtini reikalavimai, kurių laikydamosi atitinkamos valdžios institucijos ir (arba), kai aktualu, privačiojo sektoriaus subjektai renka kelių ir eismo duomenis (t. y. apie eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus, ypač skirtus sunkiasvorėms transporto priemonėms) ir tuos duomenis teikia ITS paslaugų teikėjams, remdamiesi:
 - 1.3.1.1. turimais ITS paslaugų teikėjams teikiamais kelių ir eismo duomenimis (t. y. apie eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus), kuriuos surinko atitinkamos valdžios institucijos ir (arba) privačiojo sektoriaus subjektai;
 - 1.3.1.2. lengvesniu atitinkamų valdžios institucijų ir ITS paslaugų teikėjų bei kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų elektroniniu keitimusi duomenimis;
 - 1.3.1.3. atitinkamų valdžios institucijų ir (arba), kai aktualu, privačiojo sektoriaus subjektų laiku atnaujinamais kelių ir eismo duomenimis (t. y. apie eismo srautų planus, eismo reguliavimą ir rekomenduojamus maršrutus);
 - 1.3.1.4. ITS paslaugų teikėjų laiku atnaujinamomis ITS paslaugomis ir prietaikomis, kurioms šie kelių ir eismo duomenys naudojami.
 - 1.3.2. Nustatomi reikalavimai, būtini norint užtikrinti, kad kelių, eismo ir atitinkami kelionių bei daugiarūšio transporto infrastruktūros duomenys, naudojami skaitmeniniams žemėlapiams rengti, būtų tikslūs ir, kai įmanoma, pateikiami skaitmeninių žemėlapių gamintojams ir paslaugų teikėjams, remiantis:
 - 1.3.2.1. turimais skaitmeninių žemėlapių rengėjams ir paslaugų teikėjams teikiamais kelių, eismo ir atitinkamų kelionių bei daugiarūšio transporto infrastruktūros, įskaitant nustatytus prieigos mazgus, duomenimis, naudojamais skaitmeniniams žemėlapiams rengti;
 - 1.3.2.2. lengvesniu atitinkamų valdžios institucijų bei suinteresuotųjų subjektų ir privačių skaitmeninių žemėlapių rengėjų bei paslaugų teikėjų elektroniniu keitimusi duomenimis;

1.3.2.3. atitinkamų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų laiku atnaujinamais kelių ir eismo duomenimis, naudojamais skaitmeniniams žemėlapiams rengti;

1.3.2.4. skaitmeninių žemėlapių rengėjų ir paslaugų teikėjų laiku atnaujinamais skaitmeniniais žemėlapiais.

2. II prioritentinė sritis. Kelionių, transporto ir eismo valdymo ITS paslaugos

Kelionių, transporto ir eismo valdymo ITS paslaugų specifikacijos ir standartai apima:

2.1. Geresnio eismo ir incidentų valdymo paslaugų specifikacijas

Nustatomi reikalavimai, būtini siekiant padėti teikti geresnio eismo ir incidentų valdymo paslaugas ir jas suderinti, remiantis:

2.1.1. turimais ir prieinamais tiksliais kelių ir eismo duomenimis, taip pat avarių ir incidentų duomenimis, reikalingais teikiant eismo ir incidentų valdymo paslaugas;

2.1.2. lengvesniu eismo valdymo centrų, eismo informacijos centrų, suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų ITS paslaugų teikėjų tarpvalstybiniu elektroniniu keitimusi duomenimis, įskaitant krovinių duomenis, susijusius su eismo ir incidentų valdymu (pvz., pavojingųjų krovinių vežimas, su krovinių susiję priegos apribojimai, per dideli sunkvežimiai / priekabos), visų pirma naudojant standartizuotas sąsajas;

2.1.3. atitinkamų suinteresuotųjų subjektų laiku atnaujinamais turimais kelių ir eismo duomenimis, taip pat avarių ir incidentų duomenimis, kurie reikalingi teikiant geresnio eismo ir incidentų valdymo paslaugas;

2.1.4. turimais duomenimis ir sinergija su kitomis iniciatyvomis, kuriomis siekiama remti transporto daugiaryšįškumą, integruoti įvairias transporto rūšis ir sudaryti palankesnes sąlygas Europos transporto tinkle pereiti prie darniausių transporto rūšių, derinant ir palengvinant dalijimąsi duomenimis⁵⁰.

2.2. Judumo valdymo paslaugų specifikacijas

Nustatomi reikalavimai, būtini siekiant viešojo transporto institucijoms padėti plėtoti tikslias judumo valdymo paslaugas, remiantis:

2.2.1. turimais ir atitinkamoms valdžios institucijoms prieinamais tiksliais kelių, kelionių daugiaryšiu transportu ir eismo duomenimis, reikalingais judumui valdyti, nepažeidžiant duomenų apsaugos reikalavimų;

2.2.2. lengvesniu atitinkamų valdžios institucijų bei suinteresuotųjų subjektų ir atitinkamų ITS paslaugų teikėjų tarpvalstybiniu elektroniniu keitimusi duomenimis;

⁵⁰ Pavyzdžiui, 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos (OL L 249, 2020 7 31, p. 33) ir Skaitmeninio transporto ir logistikos forumo (DTLF) vykdomas darbas.

2.2.3. atitinkamų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų laiku atnaujinamais turimais kelių, kelionių daugiarūšių transportu ir eismo duomenimis, reikalingais judumui valdyti.

2.3. ITS architektūroms taikoma ES sistema

Nustatomos būtinos priemonės, kad, visų pirma atsižvelgiant į su ITS susijusios sąveikos, paslaugų tęstinumo ir daugiarūšiškumo aspektus, būtų sukurta ES ITS pamatinė architektūra, kuria remdamosi valstybės narės ir jų kompetentingos institucijos, bendradarbiaudamos su privačiuoju sektoriumi, galėtų kurti savo judumo nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis ITS architektūrą.

2.4. ITS prietaikos ir krovinių transporto logistiką

Nustatomi reikalavimai, būtini norint remti ITS prietaikų, naudojamų krovinių transporto logistikos tikslais, visų pirma teikiant krovinių stebėjimo ir sekimo bei kitas matomumo užtikrinimo per visą kelionę ir vežant skirtingų rūšių transportu paslaugas, įgyvendinimą, remiantis:

2.4.1. turimomis atitinkamomis ITS technologijomis, kuriomis gali naudotis ir naudojami ITS prietaikų kūrėjai;

2.4.2. turimais su kroviniu susijusiais duomenimis, prieinamais naudojantis kitomis specialiomis dalijimosi duomenimis sistemomis⁵¹;

2.4.3. padėties nustatymo rezultatų integracija į eismo valdymo priemones ir centrus.

3. III prioritetinė sritis. Kelių eismo saugos ir saugumo ITS paslaugos

Kelių eismo saugos ir saugumo ITS paslaugų specifikacijos ir standartai apima:

3.1. Sąveikios visoje ES teikiamos pagalbos iškvietos paslaugos „eCall“ specifikacijas

Nustatomos priemonės, būtinos sąveikiai visoje ES teikiamai pagalbos iškvietos paslaugai „eCall“ suderintu būdu įdiegti, įskaitant:

3.1.1. turimus reikiamus transporto priemonėje renkamus ITS duomenis, kuriais turi būti keičiamasi;

3.1.2. bendrosios pagalbos skambučių centrų turimą reikiamą įrangą transporto priemonių siunčiamiems duomenims priimti;

3.1.3. lengvesnį transporto priemonių ir bendrosios pagalbos skambučių centrų elektroninį keitimąsi duomenimis, įskaitant galimą sąveiką su duomenimis, patenkančiais į Reglamento (ES) 2020/1056 taikymo sritį, ir su e. CMR*, pavyzdžiui, pavojingųjų krovinių atveju.

⁵¹ Pvz., pagal Reglamentą (ES) 2020/1056.

* Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijos (CMR) papildomas protokolas dėl elektroninio važtaraščio.

3.2. Informavimo apie saugias sunkvežimių ir komercinių transporto priemonių stovėjimo vietas ir jų išankstinio užsakymo paslaugų specifikacijas

Nustatomos priemonės, būtinos ITS grindžiamoms informavimo apie saugias sunkvežimių ir komercinių transporto priemonių stovėjimo vietas ir, kai aktualu, jų išankstinio užsakymo, visų pirma aptarnavimo ir poilsio zonose keliuose, paslaugoms teikti, remiantis:

3.2.1. turima naudotojams teikiama informacija apie stovėjimo vietas keliuose;

3.2.2. lengvesniu stovėjimo aikštelių ir vietų keliuose, centrų ir transporto priemonių elektroniniu keitimusi duomenimis;

3.2.3. atitinkamų ITS technologijų integravimu į transporto priemones ir stovėjimo aikšteles keliuose, kad būtų galima atnaujinti informaciją apie laisvas stovėjimo vietas išankstinio užsakymo tikslais.

3.3. Su eismo sauga susijusios būtinosios universalios eismo informacijos specifikacijas

Nustatomi būtiniausi reikalavimai, kurie taikomi, jei įmanoma, nemokamai visiems naudotojams teikiant su eismo sauga susijusią universalią eismo informaciją, ir jos būtiniausiam turiniui, remiantis:

3.3.1. turimais ir prieinamais tiksliais su sauga susijusių įvykių ir sąlygų duomenimis, reikalingais teikiant su sauga susijusią eismo informaciją ir incidentų valdymo paslaugas;

3.3.2. priemonių, skirtų su sauga susijusiems įvykiams ir sąlygoms aptikti arba nustatyti, diegimu arba naudojimu;

3.3.3. standartizuoto su sauga susijusių eismo įvykių sąrašo (universalųjų eismo pranešimų), kuris turėtų būti nemokamai perduodamas ITS naudotojams, nustatymu ir naudojimu;

3.3.4. universalųjų eismo pranešimų suderinimu su ITS paslaugomis, kad būtų galima teikti tikralaikę eismo ir kelionių daugiarūšiu transportu informaciją, ir jų integravimu į tas paslaugas.

3.4. Specifikacijas kitiems veiksams

- 3.4.1. Nustatomos priemonės, būtinos eismo dalyvių saugumui remti naudojant jų transporto priemonėje įrengtą žmogaus ir mašinos sąsają ir mobiliuosius prietaisus, kurie padeda vairuoti ir (arba) atlikti transporto operacijas, taip pat transporto priemonėje įrengtų ryšio priemonių saugumui užtikrinti, kurioms netaikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858⁵², Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013⁵³ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013⁵⁴.
- 3.4.2. Nustatomos priemonės, būtinos pažeidžiamų eismo dalyvių saugumui padidinti ir patogumui užtikrinti, skirtos visoms atitinkamoms ITS prietaikoms, kurioms netaikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013.
- 3.4.3. Nustatomos priemonės, būtinos pažangioms vairuotojams skirtoms pagalbinėms informacinėms sistemoms integruoti į transporto priemones ir kelių infrastruktūrą, kurioms netaikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013.
- 3.4.4. Nustatomos priemonės, būtinos saugumo ITS prietaikų paslaugų (pavyzdžiui, pagalbos atgaunant pavogtas transporto priemones ar prekes) teikėjų ir atitinkamų valdžios institucijų keitimuisi informacija palengvinti, tinkamai atsižvelgiant kitas esamas ir kuriamas sistemas, kuriomis siekiama palengvinti dalijimąsi duomenimis judumo ir transporto srityse, kurioms netaikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013.

⁵² 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB (OL L 151, 2018 6 14, p. 1).

⁵³ 2013 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 1).

⁵⁴ 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros (OL L 60, 2013 3 2, p. 52).

4. IV prioritetinė sritis. ITS paslaugos, skirtos sąveikiamam, susietajam ir automatizuotam judumui

Transporto priemonių susiejimo su transporto infrastruktūra specifikacijos ir standartai, kuriais didinamas informuotumas ir sudaromos sąlygos teikti labai automatizuotas judumo paslaugas, nepažeidžiant specifikacijų ir standartų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/858, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 167/2013 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 168/2013, apima:

- 4.1. Nustatytas priemonės, būtinas sąveikiosioms (sąveikos tarp transporto priemonių, tarp transporto priemonių ir infrastruktūros, tarp infrastruktūros objektų) intelektinėms transporto sistemoms toliau tobulinti ir įgyvendinti, visų pirma siekiant palaikyti CCAM, remiantis:
 - 4.1.1. lengvesniu keitimusi duomenimis arba informacija tarp: transporto priemonių; infrastruktūros objektų; transporto priemonių ir infrastruktūros objektų, taip pat kitų eismo dalyvių ir transporto priemonių bei infrastruktūros objektų;
 - 4.1.2. turimais atitinkamoms transporto priemonėms arba kelių infrastruktūros objektų šalims teikiamais atitinkamais duomenimis arba informacija, kuria keičiamasi;
 - 4.1.3. transporto priemonei ir infrastruktūrai keičiantis duomenimis arba informacija naudojamu standartiniu pranešimo formatu;
 - 4.1.4. nustatyta transporto priemonių, infrastruktūros objektų ir transporto priemonių bei infrastruktūros objektų keitimuisi duomenimis arba informacija skirta ryšių infrastruktūra;
 - 4.1.5. standartizavimo procesų naudojimu atitinkamoms architektūroms patvirtinti.
- 4.2. Paslaugų specifikacijos
 - 4.2.1. C-ITS informavimo ir įspėjimo paslaugos, pagrįstos būklės duomenimis, kurias teikiant transporto naudotojai geriau informuojami apie būsimas eismo sąlygas;
 - 4.2.2. C-ITS informavimo ir įspėjimo paslaugos, pagrįstos stebėjimais, kurias teikiant transporto naudotojai, įskaitant nesusietus transporto naudotojus, geriau informuojami apie būsimas eismo situacijas;
 - 4.2.3. C-ITS paslaugos, pagrįstos ketinimais, kurias teikiant transporto priemonėms suteikiama galimybė veikti esant sudėtingiems eismo scenarijams ir sudaromos sąlygos labai automatizuotam vairavimui;
 - 4.2.4. C-ITS infrastruktūros paslaugos, skirtos automatiniam vairavimui palaikyti.
- 4.3. ES C-ITS saugumo duomenų valdymo sistemos specifikacijas
 - 4.3.1. valdant C-ITS paslaugų viešojo rakto sertifikatus taikoma liudijimų politika;
 - 4.3.2. nustatytos C-ITS liudijimų politikos institucijos, C-ITS patikimų liudijimų sąrašo valdytojo ir C-ITS kontaktinio centro funkcijos;
 - 4.3.3. C-ITS informacijos saugumo valdymo saugumo politika.“

II PRIEDAS

ITS SPECIFIKACIJŲ IR DIEGIMO PRINCIPAI

(nurodyti 5, 6, 7 ir 8 straipsniuose)

Specifikacijos priimamos, įgaliojimai dėl standartų suteikiami ir ITS prietaikos ir paslaugos parenkamos ir diegiamos remiantis poreikių įvertinimu, kuriame dalyvauja visi atitinkami suinteresuotieji subjektai, ir laikantis toliau nurodytų principų. Šios priemonės turi:

a)	būti veiksmingos	–	jomis turi būti svariai prisidedama prie pagrindinių Europos kelių transporto problemų sprendimo (pvz., spūsčių mažinimo, išmetamo teršalų kiekio mažinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, saugos ir saugumo (be kita ko, pažeidžiamų eismo dalyvių) didinimo
b)	būti ekonomiškai efektyvios	–	padėti optimizuoti sąnaudų ir rezultatų, gautų siekiant tikslų, santykį
c)	būti proporcingos	–	jas taikant, kai tinkama, turi būti numatyti skirtingi įmanomos užtikrinti paslaugų kokybės ir įdiegimo lygiai, atsižvelgiant į vietos, regioninius, nacionalinius ir europinius ypatumus
d)	palaikyti paslaugų tęstinumą	–	padėti užtikrinti sklandų paslaugų teikimą visoje Sąjungoje, ypač transeuropiniame transporto tinkle, ir, jeigu įmanoma, prie jos išorės sienų, kai bus įdiegtos ITS paslaugos. Turėtų būti užtikrintas toks paslaugų tęstinumo lygis, kuris būtų priderintas prie transporto tinklų, jungiančių vienas šalis su kitomis ir, kai tinkama, vienus regionus su kitais ir miestus su kaimo vietovėmis, ypatumų
e)	užtikrinti sąveiką	–	padėti užtikrinti, kad sistemos ir susiję verslo procesai būtų pajėgūs keistis duomenimis ir dalytis informacija bei žiniomis, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai teikti ITS paslaugas
f)	padėti užtikrinti	–	kai pagrįsta, padėti užtikrinti, kad ITS sistemos būtų pajėgios

	atgalinį suderinamumą		veikti kartu su esamomis tos pačios paskirties sistemomis, nesudarant kliūčių naujų technologijų plėtrai ir kartu, kai aktualu, padedant papildyti naujas technologijas arba prie jų pereiti
g)	būti grindžiamos esamų nacionalinių infrastruktūrų ir tinklų ypatumais	–	jomis turi būti atsižvelgiama į būdingus transporto tinklų ypatumų skirtumus, visų pirma susijusius su eismo intensyvumu ir oro sąlygomis keliuose
h)	skatinti lygias prieigos galimybes	–	nesudaryti kliūčių pažeidžiamiems eismo dalyviams naudotis ITS prietaikomis bei paslaugomis ir nediskriminuoti jų šiuo atžvilgiu. Kai aktualu, šios priemonės turi būti prieinamos neįgaliesiems, laikantis Direktyvos 2019/882 I priede nurodytų prieinamumo reikalavimų, kai ITS prietaikos ir paslaugos yra skirtos sąsajai užtikrinti arba informacijai neįgaliems ITS naudotojams teikti būti patogios naudoti žmonėms, turintiems mažai skaitmeninių žinių;
i)	padėti remti brandą	–	atlikus atitinkamą rizikos vertinimą, jomis turi būti įrodytas novatoriškų ITS sistemų tvirtumas, grindžiamas pakankamu techninės plėtos ir eksploataavimo lygiu
j)	padėti užtikrinti kokybišką laiko ir padėties nustatymą	–	padėti užtikrinti ITS prietaikų ir paslaugų, kurios grindžiamos laiko arba padėties nustatymu, suderinamumą su bent jau sistemos GALILEO teikiamomis navigacijos paslaugomis, įskaitant atvirosios paslaugos navigacijos pranešimų atpažinimą ir kitas GALILEO paslaugas, pavyzdžiui, didelio tikslumo paslaugą, kai tokia paslauga taps prieinama, ir Europos geostacionarinę navigacinę tinklo sistema (EGNOS). Kai tinkama, užtikrinti, kad naudojant ITS prietaikas ir teikiant paslaugas, grindžiamas Žemės stebėjimo duomenimis, būtų naudojami programos „Copernicus“

			duomenys, informacija ar paslaugos. Be programos „Copernicus“ duomenų, papildomai gali būti naudojami kiti duomenys ir paslaugos
k)	sudaryti sąlygas įvairiarūšiam judumui	–	diegiant ITS, šiomis priemonėmis, kai tinkama, turi būti atsižvelgiama į įvairių rūšių transporto koordinavimą
l)	būti nuoseklios	–	jomis turi būti atsižvelgiama į ITS sričiai svarbias galiojančias Sąjungos taisykles, vykdomą politiką ir veiklą, visų pirma standartizacijos srityje, o specifikacijų atveju – technologinio neutralumo principą, kaip nustatyta Direktyvoje 2018/1972
m)	užtikrinti skaidrumą ir pasitikėjimą	–	užtikrinti skaidrumą, pavyzdžiui, užtikrinant klientams siūlomų judumo galimybių reitingo nustatymo skaidrumą

“.

III PRIEDAS

Duomenų tipų sąrašas

<p>1. Duomenys, susiję su visoje ES teikiamos kelių eismo informacijos ir navigacijos paslaugų teikimu (kaip nurodyta I priedo I prioritetinės srities 1.2 ir 1.3 punktuose):</p>
<p>1.1. Statiniai ir dinaminiai eismo reguliavimo duomenys, kai taikytina, susiję su šiais duomenų tipais:</p> <p>duomenų tipai:</p> <ul style="list-style-type: none">– važiavimo tuneliais sąlygos– važiavimo tiltais sąlygos– greičio apribojimai– krovinių pristatymo reguliavimas– draudimas sunkiasvorėms krovininėms transporto priemonėms lenkti– važiavimo kryptis apgręžiamojoje kelio juostoje– masės / ilgio / pločio / aukščio ribojimai⁵⁵ <p>– vienkrypčio eismo gatvės⁵⁶</p>
<p>– eismo srautų planai</p>
<p>– nuolatiniai prieigos ribojimai</p> <p>– konkrečiose zonose galiojančių ribojimų, draudimų arba įpareigojimų ribos, dabartinė pasiekiamumo būklė ir judėjimo reguliuojamose eismo zonose sąlygos⁵⁷</p>

⁵⁵ Pastaba: papildymas remiantis Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/670 (visoje Europos Sąjungoje teikiamos tikralaikės eismo informacijos paslaugos).

⁵⁶ Žr. pirmesnę išnašą.

⁵⁷ Žr. pirmesnę išnašą.

<p>1.2. Duomenys apie tinklo būklę:</p>
<p><u>duomenų tipai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kelio uždarymas – kelio juostos uždarymas – kelio darbai <p>– laikinosios eismo valdymo priemonės</p>
<p>2. Duomenys, susiję su informavimu apie sunkvežimių ir komercinių transporto priemonių saugias stovėjimo vietas ir jų išankstinio užsakymo paslaugomis (kaip nurodyta I priedo III prioritutinės srities 3.2 punkte):</p>
<p><u>duomenų tipai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – statiniai duomenys, susiję su stovėjimo aikštelėmis – informacija apie stovėjimo aikštelės saugą ir įrangą <p>– dinaminiai laisvų stovėjimo vietų duomenys, įskaitant duomenis apie tai, ar stovėjimo aikštelėje nebėra laisvų vietų, ar ji uždaryta arba kiek joje yra laisvų stovėjimo vietų.</p>
<p>3. Duomenys apie nustatytus su kelių eismo sauga susijusius įvykius arba sąlygas, kalbant apie su eismo sauga susijusią būtinąją universalią eismo informaciją (kaip nurodyta I priedo III prioritutinės srities 3.3 punkte):</p>
<p><u>duomenų tipai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – laikinai slidus kelias – gyvūnai, žmonės, kliūtys, nuolaužos kelyje – neapsaugota eismo įvykio vieta – trumpalaikiai kelio darbai – sumažėjęs matomumas – prieš eismą važiuojanti transporto priemonė – nevaldomas kelio blokavimas <p>– ypatingos oro sąlygos</p>

4. Statinio daugiurūšio transporto eismo duomenys visoje ES teikiant kelionių daugiurūšiu transportu informacijos paslaugas (kaip nurodyta I priedo I prioritinės srities 1.1 ir 1.3 punktuose):

Duomenų tipai:

Visų rūšių reguliariojo susisiekimo atpažintų prieigos mazgų vieta, įskaitant informaciją apie prieigos mazgų prieinamumą ir takus persėdimo vietose (pavyzdžiui, keltuvų, eskalatorių buvimą)

“.

IV PRIEDAS

ITS paslaugų sąrašas

Su eismo sauga susijusios būtinosios universalios eismo informacijos (SRTI) paslauga, kaip nurodyta I priedo III prioritetinės srities 3.3 punkte

“
